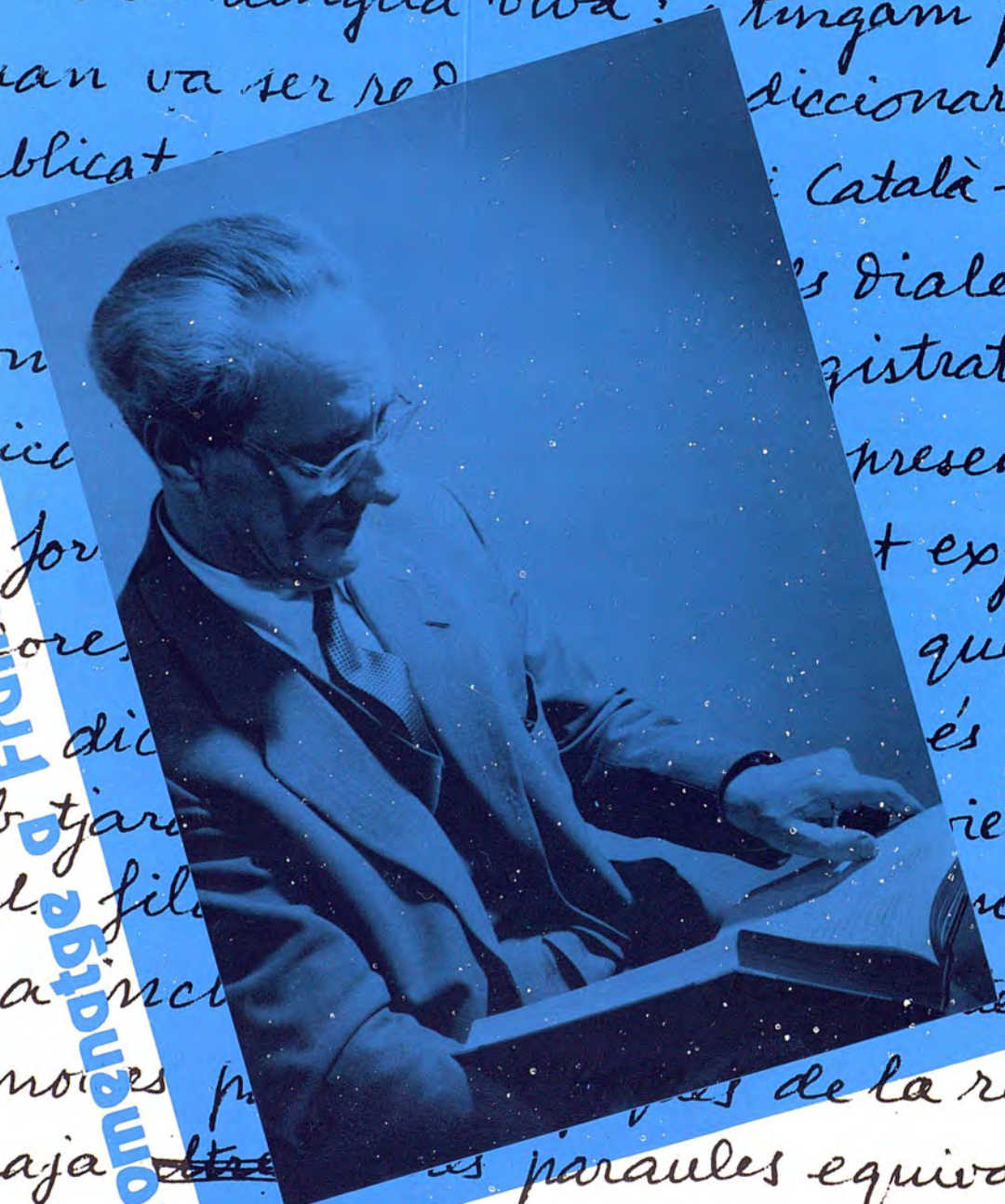

PISSARRA

REVISTA D'ENSENYANCA DE LES ILLES Nº 58

ABRIL 1991

EL PARE MOLL

Els joves escriptors que freqüentaven ca nostra els darrers anys quaranta i els primers cinquanta, quan l'interés per la llengua i el seu cultiu es reclòia dins unes quantes cases --ca els germans Massot, Can Colom, Can Marquès-- solien designar el meu pare amb el nom de «pare Moll». Supòs que era una manera de resoldre una qüestió protocol·lària, ja que l'ús del nom broix i el tractamen de tu entre joves i gent gran, tan natural avui, no havia entrat encara en els usos socials de Mallorca; i dir-li «senyor Moll» o «don Francesc» resultava massa encarcerat, per a un home que els rebia amb familiaritat i que estava sempre de bon humor i a punt per fer una broma.

A més, n'hi havia tants que li deien «mon pare», que el nom de «pare Moll» resultava molt adequat.

Efectivament, érem --i som, gràcies a Déu-- vuit germans, quatre de cada casta, i amb catorze anys de diferència entre la més gran i la més petita. I tots portàvem una considerable quantitat d'amics i amigues, que entraven i sortien de ca nostra com si fos ca seva, perquè mon pare i ma mare s'estimaven més tenir la casa plena d'allotea que tenir-nos jugant pel carrer --com feien encara, en aquell temps, els allots del barri de la Seu--, i als nins els encantava venir a jugar a una casa tan alegre, on trobaven llibres de tota casta, infants de tota mida i mil maneres de divertir-se amb jocs imaginatius --i molt poques juguetes--, o jugant a «conions» per porxos immensos on qualcú es perdia de tant en tant, o bé fent rotlo entorn del «pare Moll» que, deixant de banda per un moment les fitxes i la màquina d'escriure, els dibuixava amb gran rapidesa allò que demanaven: un cavall, un dimoni, en Pere Catorze, es Jai de sa Barraqueta, una «carota» de Sant Joan...

Fins que va acabar la redacció del Diccionari, mon pare passava moltes més hores a ca nostra que a l'Institut Ramon Llull o a l'Editorial. Treballava dins un despatx que sovint els allots convertien en camp de batalla sense fer-li perdre el fil de la feina; rarament demanava silenci --«perquè aquest article és molt complicat»--, i l'obtenia immediatament: tots teníem ben clar que el Diccionari era una feina

molt important, que mon pare l'havia de fer, i que tots hi havíem d'ajudar. Tots coneixíem les dificultats de l'empresa i acceptàvem amb naturalitat les estretors econòmiques que comportava --vivíem amb una austeritat «espartana», però no en patíem gens, perquè no ens mancava res d'essencial ni vèiem mai males cares ni discussions entre els grans que ens envoltaven --els pares i els avis materns, que després de la guerra vingueren a viure amb nosaltres.

El diumenges anàvem a passejar tots junts --i sovint ens comptaven, pel carrer--, generalment per dins Ciutat; de vegades agafàvem un tramvia i anàvem fins a Can Pastilla o a Cas Català, i d'allà, a peu, fins a s'Arenal o fins a ses Illetes o, si hi havia molt de coratge, fins a Palma Nova --que era una platja deserta, amb una cabana rústega a l'estiu, on compràvem una taronjada o una «graciosa»--. Qualque diumenge d'estiu anàvem a nedar a Can Barbarà (els allots i son pare a un costat i les nines amb sa mare a l'altre, com era de rigor), i en anys excepcionals passàrem tots plegats unes setmanes de vacances --a Son Serra, a Bunyola i a Cala Millor; però en general, el paradís de les vacances el tenim a Menorca, on érem acollits pels parents, mentre mon pare feia feina a ca nostra, més tranquil que mai...

«Pobrets i alegrets» és una expressió que pot definir la nostra situació. I amb l'alegria i amb la fermesa de fe i de moral dels pares, aprenguérem a donar poca importància als béns materials, a valorar les persones pel que són i no pel que tenen, a afrontar amb bona cara les dificultats sense deixar-nos vèncer per l'adversitat, i a esperar sempre amb confiança temps millors. I tard o d'hora, amb més o manco «generositat», aquesta confiança es veia satisfeta.

La «gent de la Ceba» mallorquina --que, segons l'expressió de Bernat Vidal que sovint repetim, «cabria dins un tramvia»--, compartia amb nosaltres els afans i les esperances de futur millor per a la nostra llengua. Amb excuses diverses --la commemoració anual de Costa i Llobera i de Joan Alcover, els Aplecs dels amics de les Lletres, etc.--

ens trobàvem periòdicament --i només en aquests casos mon pare abandonava la feina durant tot un dia--. D'aquestes trobades, i de les vingudes de lingüistes i d'escriptors de Catalunya, de València o de l'estranger, sortien sempre nous projectes per afavorir la nostra llengua o les nostres Lletres.

Així, entre jocs i excursions, sentint discursos solemnes i versos humanístics, i compartint les dificultats, les esperances i les alegries que suscitava l'Obra del Diccionari, tota la «mollada» va aprendre a estimar amb alegria la terra i la llengua, sense odi ni antipatia per cap altra terra ni cap altra llengua --al contrari: qui més qui manco, tothom és políglota, a ca nostra--. Cadascú va triar el camí professional que més el va atreure, ja que mon pare respectà sempre la llibertat de tots. Jo vaig optar per la Filologia, i això em va permetre col·laborar directament amb ell, en la redacció dels dos darrers toms del Diccionari i en les tasques editorials. Però tots hem rebut del «pare Moll» el mateix patrimoni d'amor a la veritat, a la nostra terra i a la nostra llengua catalana.

Aina MOLL i MARQUÈS

Butlleta de subscripció a *PISSARRA*¹

Nom: Adreça:
núm.: pis: C.P.: Població: Tel.:

Se subscriu a *PISSARRA* al preu anual de 1 200 PTA que abona mitjançant:

taló bancari o gir postal a nom de l' STEI
càrrec al compte bancari o d'estalvi²

(¹) Els afiliats a l' STEI reben *PISSARRA* de franc.
(²) En aquest cas heu d'emplenar l'ordre bancària.

ORDRE DE DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Caixa/Banc: Nom del titular:
Agència/Oficina: Adreça:
Població: Població:
Núm de compte o llibreta: Codi postal: Tel.:

Sr. director:

Sou pregat d'atendre a partir d'aquesta data i fins a nou avís els rebuts que us presentarà el Sindicat de Treballadors de l'Ensenyança de les Illes (STEI) amb càrrec al meu compte corrent o llibreta indicada.

, de de 199
(signatura)

HOMENATGE A FRANCESC DE B. MOLL